

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

ACELE

Sayı : E-72079556-610-23009584
Konu : Soru Önergeleri (7/40043-7/40505)

7/40043 GK 107
7/40505 GK 112

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) 17.02.2026 tarihli ve 1800621 sayılı yazınız.
b) 24.02.2026 tarihli ve 1804977 sayılı yazınız.

İlgi yazılar ekinde alınan ve Bakanlığımıza yöneltilen 7/40043 ve 7/40505 Esas Numaralı yazılı soru önergelerine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek: 7/40043-7/40505 Cevap Metni (3 Sayfa)

Adana Milletvekili Sayın Dr. Ayyüce TÜRKES TAŞ'a Ait 7/40043 ve İstanbul Milletvekili Sayın Mustafa KAYA'ya Ait 7/40505 Esas Numaralı Yazılı Soru Önergelerine İlişkin Cevap Metni

Bakanlığımız ülkemizdeki tüm çocukların korunmasını, haklarının ve esenliklerinin güvence altına alınmasını amaçlamakta, çocukların ve gençlerin sağlıklı gelişimini temin etmek ve tüm risklere karşı bilinçli ve duyarlı nesiller yetiştirmek üzere koruyucu, önleyici ve destekleyici çalışmalar yapmaktadır. Bu çalışmalar çocuğun üstün yararı ilkesi çerçevesinde yürütülmektedir.

Çocukların korunmasına ilişkin politika ve uygulamalar ülkemizde ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının görev ve sorumluluk alanları çerçevesinde yürütülmektedir. Bu kapsamda çocuk haklarının korunması ve geliştirilmesine yönelik ulusal politika çerçevesi, Bakanlığımız koordinasyonunda hazırlanan 2023-2028 Türkiye Çocuk Hakları Strateji Belgesi ve Eylem Planı ile ortaya konulmuş olup söz konusu belgede çocukların korunmasına yönelik koruyucu ve önleyici hizmetlerin güçlendirilmesi, risk durumlarının erken tespiti ve kurumlar arası iş birliğinin geliştirilmesine yönelik hedef ve faaliyetlere yer verilmiştir.

Aileleri ve sosyal çevreleri tarafından kayıp olarak bildirilen çocuklarla ilgili iş ve işlemler İçişleri Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı tarafından yürütülmektedir.

Kolluk tarafından bulunan veya vatandaşlar tarafından bulunarak kolluk birimlerine getirilen çocuklardan Adli Makamlarca Bakanlığımıza bildirilen çocuklar hakkında 5395 sayılı Kanun kapsamında değerlendirme süreçleri başlatılabilmektedir. Gerekli sosyal inceleme yapılarak, çocuk ve aile ihtiyaç duydukları koruyucu ve destekleyici tedbirler çerçevesinde desteklenmektedir.

Ayrıca Devlet koruması altında kurum bakımında bulunan çocukların yurt dışına çıkarılmasına ilişkin iş ve işlemler, başta 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu olmak üzere ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde yürütülmektedir. Koruyucu aile yanında bulunan çocukların yurt dışına çıkış işlemleri, 14.12.2012 tarihli ve 28497 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Koruyucu Aile Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda değerlendirilmektedir. Koruma ve bakım altındaki çocukların yurt dışına çıkış işlemleri Bakanlığımız Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğünün görev ve yetki alanında olup çocuğun üstün yararı esas alınarak gerekli idari izin süreçleri işletilmektedir.

Bakanlığımız tarafından talep edilmesi veya işlemin uluslararası boyut içermesi halinde izleme ve takip çalışmaları yürütülmekte; bu kapsamda yurt dışı ülke makamlarına bildirim ve koordinasyon, öncelikle Dışişleri ve Adalet Bakanlığı aracılığıyla gerçekleştirilmektedir. Gerekli durumlarda ilgili ülke makamları ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla gerekli koordinasyon sağlanmaktadır.

Bakanlığımızca 81 ilde Çocuklar Güvende Ekipleri oluşturularak ekipler aracılığıyla farklı risk gruplarındaki çocuklara yönelik tespit, yönlendirme ve izleme çalışmaları gerçekleştirilmektedir.

Sokakta, okulda veya kırsal alanda, kurumlar arası iş birliği çerçevesinde yapılan çalışmalar sonucu tespit edilen veya paydaş kurumlarca bildirilen çocuklar ve ailelerinin uygun sosyal hizmet modeline veya destek ve yardımlara yönlendirilmesi sağlanmaktadır.

Bu kapsamda alan taramaları, çocuklarla mesleki çalışmalar, hane ziyaretleri, ailelere yönelik rehberlik faaliyetleri, eğitim kurumları ziyaretleri gerçekleştirilmektedir. Yapılan çalışmalar ile risk altındaki çocuklar ve ailelerinin erken tespiti ve hizmetlere erişiminin artırılması amaçlanmaktadır.

Çocukların dijital dünyada karşılaşabilecekleri risklere karşı bilinçlenmelerini desteklemek ve ebeveynlere yol göstermek amacıyla “Çocuklar Güvende” internet sitesi (<https://cocuklarguvende.gov.tr/>) tüm içerikleri tamamlanarak erişime açılmıştır.

İnternet sitesinde; ebeveyn denetim araçlarının tanıtımı, bu araçların nasıl kurulacağı ve kullanılacağına ilişkin açıklamalar yer almaktadır. Bunun yanı sıra ekran süresi yönetimi, dijital ebeveynlik, teknoloji bağımlılığı, oyun dünyasında karşılaşılacak riskler, çocukların sosyal medyada paylaşılmasının olası sonuçları ve çevrim içi ortamlarda çocukları hedef alan tehlikelere ilişkin kapsamlı bilgilendirici içerikler sunulmaktadır.

İnternet sitesinde ayrıca akran zorbalığına yönelik farkındalık videoları, çocuklara ve ebeveynlere yönelik rehberler ve eğitim materyalleri, sık sorulan sorular bölümü ile güvenilir kurum ve platformlara yönlendiren faydalı bağlantılar bulunmaktadır. Çocukların internet ortamında karşılaştıkları zararlı içerikleri bildirebilecekleri “Benimle Paylaş” alanı bulunmaktadır.

Ayrıca “Çocuklar Güvende” mobil uygulaması oluşturulmuştur. Uygulama ile çocuklar ve ebeveynler, dijital ortamlarda karşılaştıkları riskleri hızlı ve güvenli bir şekilde bildirebilmekte; bilgilendirici içeriklere ve rehberlere cep telefonları üzerinden kolaylıkla erişebilmektedir. Uygulamada yer alan zararlı içerik bildirim bölümü aracılığıyla sosyal medya, oyun platformları ve internet ortamında karşılaşılan uygunsuz içerikler Bakanlık bünyesindeki ilgili ihbar ve değerlendirme mekanizmalarına iletilmekte ve gerekli inceleme süreçleri başlatılmaktadır.

Uygulamanın danışma rehberi bölümünde; akran zorbalığı, ihmal ve istismar karşısında atılması gereken doğru adımlar, dijital dünyada karşılaşılacak riskler, çevrim içi güvenli davranış kuralları ve acil durumlarda başvurulabilecek destek mekanizmalarına ilişkin bilgilere yer verilmektedir. Ayrıca “Yardım İste” bölümü aracılığıyla çocuklar ve ebeveynler; ihmal, istismar, şiddet, zorbalık ya da acil risk durumlarında metin, görsel, ses kaydı ve konum bilgisi ekleyerek bildirim oluşturabilmektedir.

Öte yandan, Bakanlığımızca Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma (SYD) Vakıfları aracılığıyla ihtiyaç sahibi vatandaşlarımıza yönelik başta 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu olmak üzere 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ve diğer mevzuat hükümleri doğrultusunda sosyal yardım programları yürütülmektedir. Yürütülmekte olan sosyal yardım programları düzenli ve süreli nitelikte olmak üzere aile yardımları, barınma ve gıda yardımları, engelli ve yaşlı yardımları, sağlık yardımları, eğitim yardımları ve proje destekleri olarak sınıflandırılmaktadır.

Bakanlığımız sağlıklı nesillerin yetişmesine katkı verebilmek için özellikle çocukları destekler nitelikte yardım programlarına önem vermektedir. Bu nedenle ihtiyaç sahibi hanelerimiz çeşitli hane bazlı sosyal yardımlarla desteklenmektedir. Bu çerçevede doğrudan çocuklarımızı destekler nitelikte olan Şartlı Nakit Transferleri, Öksüz ve Yetim Yardımı, Asker Çocuğu Yardımı, Engelli Yakını Aylığı, Doğum ve Çoklu Doğum Yardım programları gibi düzenli yardım programları yürütülmektedir.

Bununla birlikte yoksulluk döngüsünden çıkarmak amacıyla özel önem verilen eğitim yardımları kapsamında aktarılan tutarlar sosyal yardım harcamalarının önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. Bu kapsamda eğitim materyali, ücretsiz ders kitabı, engelli öğrencilerin ücretsiz taşınması, öğrenci barınma, taşıma ve yemek yardımı, öğrencilerin ulaşım giderlerine yönelik yardımlar ve öğle yemeği yardımı gibi pek çok yardım programı ile de çocuklarımız desteklenmektedir.

Öte yandan çocuklu hanelerimize çocuklara yönelik yardımlara ek olarak; yardım özelinde belirlenen şartları sağlamaları halinde Gıda Yardımı, Barınma Yardımı, Elektrik Tüketim Desteği ve

Yakacak Yardımı gibi diğer yardımlar ile bütüncül bir yaklaşım benimsenerek ihtiyaçlı yönlerinden desteklenmektedir.

Tüm işlemler çocuğun üstün yararı ilkesi doğrultusunda ve mevzuat hükümleri çerçevesinde titizlikle yürütülmektedir.

Bakanlığımızca çocuğa yönelik her türlü ihmal ve istismarla etkin mücadele edilmektedir. Çocuğun mağduriyeti ile ilgili Bakanlığımıza intikal eden herhangi bir bilgi veya ihbar anında değerlendirilmektedir. Çocuk ve ailesi hakkında derhal sosyal inceleme yapılarak, çocuğun üstün yararı odağında ihtiyaç duyulan koruyucu ve destekleyici tedbirler çerçevesinde çocuk ve ailesi desteklenmektedir.

Çocuk bakım kuruluşlarının iş ve işlemleri Çocuk Koruma Hizmetleri Planlama ve Çocuk Bakım Kuruluşlarının Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik kapsamında yerine getirilmektedir. Kuruluşa kabul edilen her çocuğa Kuruluş Müdürü tarafından Sosyal çalışma görevlilerinden (Sosyal çalışma görevlisi: Psikolojik danışmanlık ve rehberlik, psikoloji, sosyoloji, çocuk gelişimi, öğretmenlik, aile ve tüketici bilimleri ve sosyal hizmet alanlarında eğitim veren kurumlardan mezun meslek mensupları) bir grup/ev sorumlusu atanmaktadır.

Grup/ev sorumlusu tarafından, çocuk eğitim, psikososyal, sağlık, aile ilişkileri, kişisel ilgi/yetenek vb. alanlarda desteklenmekte ve izlenmektedir. Ayrıca çocuklar bakım personeli tarafından da izlenmekte ve grup/ev sorumlusuna bilgi verilmektedir. Çocuk ve ailesi hakkındaki tüm bilgi ve belgeler Bakanlığımız bilişim sistemine kaydedilmektedir.

Bununla birlikte 01.05.2026 tarihli ve 33240 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un Ek 12 nci maddesi kapsamında; yatılı sosyal hizmet kuruluşlarında sunulan hizmetlerin kalite ve verimliliğinin artırılması, özel gereksinimli bireylerin ihtiyaçlarının etkin bir şekilde tespit edilmesi, suç işlenmesinin önlenmesi ve acil durumlarda erken müdahalenin sağlanması amacıyla, Merkezi İzleme Sistemine bağlı yazılım destekli kamera sistemleri kurulmuştur.

Merkezi İzleme Sistemi; Bakanlığımız merkez teşkilatında kurulu bulunan ve sosyal hizmet kuruluşlarında yer alan yazılım destekli kamera sistemleri tarafından elde edilen yerel kayıtların eş zamanlı olarak aktarıldığı, kesintisiz çalışan; veri toplama, analiz, denetim ile disiplin süreçlerinde kullanılan entegre bir altyapıdır. Bu kapsamda Bakanlığımız ile Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanlığı arasında 26.02.2026 tarihinde Yapay Zeka Destekli ve Gerçek Zamanlı İzleme, İkaz ve Güvenlik Risklerinin Yönetimi (CANGÖZ) Projesi İş Birliği Protokolü imzalanmış olup, riski önceden gören, hızlı karar alan ve doğru zamanda harekete geçen bir kurumsal yapının güçlendirilmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Öte yandan, 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un "*Harçlar ve masraflardan, vergilerden muafiyet ve davaya katılma*" başlıklı 20. maddesinin 2. fıkrasında; "*Bakanlık, gerekli görmesi hâlinde kadın, çocuk ve aile bireylerine yönelik olarak uygulanan şiddet veya şiddet tehlikesi dolayısıyla açılan idarî, cezaî, hukukî her tür davaya ve çekişmesiz yargıya katılabilir.*" hükmüne istinaden Bakanlığımız açılmış olan davalara katılmaktadır.

Bakanlığımız tarafından, Cumhuriyet Başsavcılıklarınca yürütülen soruşturma dosyalarına, 6284 sayılı Kanun kapsamında davaya müdahillik hususunun değerlendirilebilmesi için soruşturma sonucunun Bakanlığımıza tebliğ edilmesi talepli dilekçe sunulmaktadır. Soruşturma sonucunun tebliğinde Bakanlığımızca; iddianame düzenlenmiş ve kamu davası açılmış ise davaya müdahillik hususu değerlendirilmekte, soruşturma sonucunda kovuşturmaya yer olmadığına karar verilmesi halinde ise bu karara itiraz hususu değerlendirilmektedir.